

IZHAJA VSAK DAN

Štodi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Psemnizne šte. se prodajajo po 3 nv. (6 stot.) v mnogih tehnikarjih v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 av. (10 stot.).

KLASIRANJE RAČUNARJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, četrtnice, zabvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelak uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Platiivo in utožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorako.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez dopolnjenega naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za leto 24 K, za pol leta 12 K, za 3 mesece 6 K.

Tal depisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankevana pisma se ne sprejemajo in rekepiel se ne vračajo.

Naročnina, oglašje in reklamacije se pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galati 18 (Naredal dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tiskarna Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galati št. 18.

Polno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 21. V današnji seji je imel ministrijski predsednik dve uri trajajoč govor, v katerem je pobijal izvajanja opozicijskih govornikov, ter razvijal ponovno svoj program. Rekel je med drugim, da je potrebno, rešiti narodnostno vprašanje.

Potovanje Khuen-Hedervary-ja v ISI.

BUDIMPEŠTA 21. Ministrijski predsednik grof Khuen-Hedervary utegne odpotovati v ISI še le jutri, ker hoče ministrijski predsednik počakati glasovanje o adresni debati.

Častna afeta Justh-Montbach.

BUDIMPEŠTA 21. Častna afeta poslancev Justha in Montbacha je bila sinoči poravnana vsled izjave Montbacha, da ni hotel Justha razžaliti.

Kronanje angleške kraljeve dvojice.

LONDON 21. Pred palačo James in na raznih točkah City je bilo danes ob običajnem ceremonielu javno razglašeno, da se bo kronanje kraljeve dvojice vršilo meseca junija 1911.

Spričevalo pridnosti za tržaške izletnike v Rim.

DUNAJ 21. Jutrišnji „Fremdenblatt“ bo prinesel sledeči komunik: „Pred nekaj dnevi so prinesli italijanski listi poročilo, da je avstroogrski poslanik na kraljevem italijanskem dvoru v Rimu gospod pl. Meray opozoril italijansko vlado na neko manifestacijo, ki se je baje dogodila v bersaglierskem muzeju o priliki obiska članov tržaškega ljudskega vseučilišča v Rim. Mi smo pooblašeni izjaviti, da je ta vest, ki je bila sicer med tem tudi že v italijanskem časopisju demantirana, popolnoma izmišljena. Obisk italijanskega ljudskega vseučilišča v Rimu, ni dal gospodu pl. Meray niti najmanjšega povoda za kakršnokoli intervencijo.

Marijanski kongres v Solnogradu.

SOLNOGRAD 21. Včeraj je bil slovesno zaključen svetovni marijanski kongres. Procesije se je udeležilo 22 škofov. Prihodnji kongres se bo vršil v Reimsu leta 1912.

Nova železnica.

BORGIO 21. Danes je bila otvorjena nova železnica Benetke-Bassano-Trent z vlakom Benetke-Trent, ki je ob 10. uri predpoludne pasiral postajo Borgo. Hiše ob železniški progi so bile v zastavah.

Štrajk železničarjev na Angleškem.

NEW-CASTLE 21. Zastopniki štajkovskih voditeljev so imeli sinoči z zastopniki železniških družeb razgovor, ki je bil brez uspeha. Število štrajkovcev v Middlesborghu je naraslo na 2000.

Boji med Portugalci in kitajskimi pirati.

LIZBONA 20. Glasom neke uradne brzjojavke iz Macao so čete zaposledle otok Colovan. Osvobodili so 16 oseb in vjeli 44 morskih roparjev.

Predstoječi generalni štrajk železničarjev na Francoskem.

PARIZ 21. Vojni minister je ukazal 15. ženijskemu polku, naj bo za slučaj železniskega štrajka pripravljen. V Versaillesu na-

hajajoči se oddelek polka je že prejel nalog, naj straži železniško progo v departemskih Seine in Oise. Tukajšnji uslužbenci in delavci podržavljene zapadne železnice so imeli shod, da zavzamejo svoje stališče k vprašanju štrajka. Zastopniki sindikata so pozvali železničarje, naj ne bodo nestrpni in naj mirno čakajo na signal štrajkovskega odbora.

Najvažnejše je, da pričnejo vsi ob isti uri štrajkati. Konečno je bila vsprejeta resolucija, ki vsebuje težke pretjne proti elementom, ki omahujejo, in poziv štrajkovskemu odboru, naj čim prej proglasi generalni štrajk.

Generalni štrajkovski odbor splošne delavske zveze, je za noč sklical sejo, da se posvetuje o odredbah z ozirom na generalni štrajk železničarjev.

Poplava v Kišinevu.

KIŠINEV 20. Vsled nalivov v minoli noči, je mesto poplavljeno. V niže ležečih mestnih delih so morali prebivalci bežati skozi okna. Najbolj poplavljen je kolodvor. Promet na ulicah je oviran. Mostovi so pod vodo. Več hiš se je podrlo.

Kolera.

PETROGRAD 21. Gubernija Tambov in okrožje Balta gubernije Podolija sta proglašena, da sta v nevarnosti pred kolero, Kostroma, Pensa in Tula, da so pa ogrožene od kolere.

CARIGRAD 21. „Tanin“ zatrjuje, da so v lazaretu v Kavaku ob Bosporu konstantirali slučaj kolere.

TURČIJA.

CARIGRAD 21. Govori se, da je zaroto zapletena tudi princesinja Šadie, hči bivšega sultana Abdul Hamida.

CARIGRAD 21. V turških krogih zatrjujejo, da je bil vrhni voditelj zarote neki bivši veliki vezir.

Beru 21. Danes je ob krasnem vremenu začela tu strelska slavnost švicarske zveze.

Pol milijona za germanizacijske svrhe Trsta in Istre!

(Zvršetek.)

To občutimo povsodi, kjerkoli je Slovenec z Nemcem v dotiki. Povprašajte le razne c. k. uradnike, profesorje, učitelje in tudi slugo. Vsi vam bodo govorili, koliko domišljavosti, koliko objestne samozvesti, da so pripadniki herrnvolka, naroda, ki je poklican za gospodstvo nad drugimi, vlada med Nemci nasproti našincem! Kateri Slovenec, ki je v službenih stikih z Nemci, ni še občutil tega na lastni koži? A že vzgoja v rodbinah skrbi, da ta prevzetost in nadutost prehaja od očeta tudi na sina. Kakor se vede Nemec-oče nasproti slovenskemu uradnemu tovarišu, tako se vede tudi nemški šolarček nasproti součencu slovenske narodnosti. Že nemškemu otroku sta duša in srce prepojena s sovraštvom do drugorodcev. In neverjetno, ali resnično: bilo je že žrtev temu sovraštvu pri malih in velikih. Pustimo male!

Interesantno poglavje bi bilo, ako bi hoteli pripovedovati, kako zna kak germanček izrabljati svoj položaj in si pomagati —

z lekcijoniranjem in repeticijami! To mu je bolj na srcu, nego dolžnost v šoli. Marsikateremu bi se moglo zaklicati: gospoda, vi ste vse, samo to ne, za kar vas država plačuje! Od leta do leta se množe pritožbe, da tu pa tam na nemških zavodih velja kaj v razredu le tisti, ki ima tega ali onega za korepetitorja. In vendar je ministrijskih in namestništvnih odredb, ki se odločno protivijo taki — praksi!

Gori smo omenili — žrtve. Dogaja se, da je bil učenec pozvan k izpitu iz 3—4 predmetov, dočim ga v resnici niso pripustili niti k enemu, marveč padajo in morajo ponavljati, ali pa zapuščajo zavod, ker — — so Slovenci! Tako sd dogaja na ljudskih in tudi na srednjih šolah. Naravno je potem, da je čuti iz ust učencev o vzrokih takemu postopanju mnenj, ki niso laskava za ves zistem na teh šolah.

Kakov favoritizem in nepotizem vlada na takih zavodih, videli smo nedavno v Puli. Mladiči so postali definitivni, dočim stareji Slovenec ostaja suplent, pa naj je tudi Slovenec le po imenu in rojstvu in naj se še tako trudi, da bi ugajal nemškemu gotcem.

Ostaja suplent, ker ga ne smatrajo — zanesljivim! Kaki mladiči so n. pr. na tukajšnji drž. gimnaziji že definitivni! Komaj da so dovršili poskusno leto. Da, nekdo med njimi je celo brez tega poskusnega leta postal definitivnim srednjošolskim učiteljem!

In kaki mladiči so tudi na ljudskih in meščanskih šolah! Človek, ki ima posla na teh zavodih, a ne pozna oseb, bi mogel celo priti v zadrego: je-li oseba pred njim učitelj ali — učenec! Potem pa tudi ni čuda, da disciplina na teh zavodih ni ravno uzorna in da je ves pouk le nekako brskanje in tavanje brez nikake zistematike, brez vsacega ozira na pedagogična načela. Vse je le nekaka dresura. Na razvoj duše in srca se niti ne misli. Kako neki?! Kako naj učitelj deluje na srce, kako naj vzgaja, če pa je učencu popolnoma tuj in se čisto niti ne razumeta!!

Posledica temu pomanjkanju vsake pedagogike je obžalovanja vredno podivjanje in razposajenost med mladino.

To so žalostni pojavi — žalostni posledice nesrečnega zistema, ob katerem učitelj ne pozna ne socialnih ne narodnostnih razmer kraja, kjer naj bi vzgajal mladino. Kako vse drugače delujeta beseda in izgled učitelja in vzgojevalca, ki nosi v sebi ljubezen do poverjenega mu mladega bitja!!

Te razmere se zde naravnost neverjetne, ako nam niso pred očmi pravi vzroki, radi katerih je uveden tak zistem, ki ga moramo mi Primorci prenašati že 30 let. Zistem germanizacije nam grozi na vseh koncih in krajih. Avstrijska slepota pomaga graditi most od Belta do Adrije. Nemški val postaja vedno več in silnej. Najboljši material za gradnjo onega mostu ima dajati — šola!!

To moramo imeti pred očmi, ako hočemo umeti sicer neumljivo dejstvo, da država, ki ima ravno sedaj svoje finance v popolnem razsulu, troši letnih pol milijona kron za nemško šolstvo, kjer domačih Nemcev ni! Pol milijona v germanizacijske svrhe...!

Politika nemško-nacionalnih jezuitov v Bosni

je danes vsemu svetu razkrita. Tisti nesrečni govor škofa Šarića, te desne roke nemško-jezuitskim sugestijam slepo udanega nadškofa Stadlerja, v katerem se je kratko malo odrekala Srbstvu v Bosni vsaka pravica: tudi ta nesrečni govorniški ekscs je bil posledica onih usodnih vplivov. Spoznanje o tem je prodrlo vsesplošno. Izvzemši glasil zbesnelega in korumpiranega frankovstva, borniranega furtimaštva (ki pa se nota bene, daja voditi od istih nemško-jezuitskih vplivov) in pa v svoji protisrbski tesnosrčnosti zagriženih disidentov Frankove stranke — obsoja vse drugo hrvatsko časopisje govor Šarićev. In celo nemško časopisje meni, da je bil ta ekstempore vojvitega škofa neumesten, ker skrajno neroden! Tudi konservativnej hrvatski listi, ki sicer odkrito stoje z vsemi svojimi simpatijami na strani katolicizma — ne morejo umeti početja Šarićevega. Tako pravi „Agramer Tagblatt“ — posebno naglaševaje, da ni kazal nikdar nikakih predsodkov nasproti „Kat. Udrugi“ v Bosni, — da je to nemodra in nepredvidna politika na hrvatski strani, ako se deluje s takimi grdnimi sredstvi. Kajti le v interesu tretjih je, ako se nasprosta med Hrvati in Srbi v Bosni še bolj poostrejuje, mesto da bi se ublaževala. Naj se že o hrvatski politiki dr. Mandića vodje „Hrvatske zajednice“, sodi kakor hoče, to treba vendar — naglašati „Agramer Tagblatt“ — lojalno priznati, da po njem doseženo sporazumljenje s Srbi pomenja gotov napredek v boljšanj situacije za Hrvate.

Kajti negacija v politiki je že v obče neumna stvar, a posebno še, ako jo tira oni, ki je sam v manjšini Srbi so tu, so v Bosni celo v številni premoči nasproti Hrvatoma. Zato treba računati z njimi. Kdor hoče res delati za združenje Bosne s Hrvatsko, ne sme delati tako kakor škof Šarić, ampak mora mirno in brez strasti presoјati stvari. Šarić je brez vsake potrebe le kompliciral položaj.

Ta trezna izvajanja naj bi hrvatski in slovenski — nadkatoliki uvaževali. Koliko bolje bi bilo potem za narodno stvar Hrvatske in s tem tudi za — katolicizem!

In ko mi tako-le razmišljamo o tem zaletu v ogenj, glede katerega bi bil moral škof Šarić — ako ni več nego šušmar v političnih stvarih —, sam vedeti v naprej, da si opeče prste in da izvrši s fijasom — nam prihaja posebna misel. Misel namreč, da je bil njegov govor le posledica razkritij v „Hrvatski obrani“ hlapčevanju Stadlerjeve struje nemškemu jezuitizmu — torej obupen poskus rešitve iz grde luči, v katero so jih postavila ona razkritja. Šarić si je morda mislil: Za hrvatske šovene je najbolje spričevalo o pravem hrvatstvu — sovraštvo proti Srbom. Dajmo torej s skrajno hrvatsko-sovinističnim nastopom kazati — kaki kremeniti Hrvatje smo!

Nu če sta Šarić in Stadler tako računala — danes bi morala biti na jasnem, da sta temeljito zaračunala. Svoji struji nista nič koristila, pač pa sta ljuto zadela svojo lastno politično reputacijo.

E, da da, tako je povsodi: kar je že preojstro, se ne da še oјstreje brusiti, marveč — se krha!

Hrvatska kriza.

Iz Budimpešte javljajo, da ves ogrski kabinet soglašja v tem, da ministrijski predsednik grof Khuen priporoči kroni, naj ne vsprejme demisije. Tako odločitev krone se tudi splošno pričakuje.

A kaj bo pomenjalo to?

To bo pomenjalo — kar potrjuje tudi umirovljeni sekcijski načelnik Milan Rojc, ki je bil v odlični meri udeležen na sedanjih kampanijah hrvatsko-srbske koalicije — da vendar ni še vsega konec med banom Tomašičem in hrvatsko srbsko koalicijo in da utegnejo imeti oni prav, ki niso prečnogledali grede rešitve te krize. V neki situacijski sliki „Obzora“ je celo trditev, da se je po demisiji bana Tomašića položaj zbitril.

Čim krona ne vsprejme demisije, bo mogel ban vnovič stopiti pred koalicijo ter jej konkretno povedati, v koliko se more zadostiti nje zahtevam glede avtonomnih vprašanj. Seveda se ne more še govoriti, da-li bo na podlagi teh izjav kompromis možen. Da je dandašnje stanje v deželi nemožno, to je seveda gotovo; temu primerno bo hrvatsko-srbska koalicija presojala položaj in urejala svoje postopanje.

V taki luči se kaže položanje v tem hipu.

Seveda morejo priti kar čez noč presenetljive spremembe v dispozicijah.

PODLISTEK.

Žensko srce.

Spisal Paul Bourget. — Prevel V. B.

Julija meseca, leta 190..., je bilo, ko se je Ervin Laurence (izgovori Ervān Lorāns), drugi poslaniški tajnik nekega severnega dvora, sprl z nekim plemenitašem iste dežele.

Stvar se je dogodila pri neki vistpartiji, kar pa je bilo samo pretveza, kajti vzrok je tičal očitno v tekmovalju kake galantne dogodbe.

Dasiravno ni imel Ervin Laurence že tri leta sablje v roki, je vendar prizadel svojemu nasprotniku težke rane. Ali ta zmaga njegove samoljubnosti mu je pokvarila njegove praktične interese; kajti ranjeni plemenitaš je bil najstarejši sin ministrijskega predsednika; poleg tega pa je Ervin vsprejel dvoboj, ne da bi bil prej to naznanil svojim predstojnikom.

Tako je bil le premordi diplomat, ki vrhutega vsled svojih političnih nazorov ni bil baš priljubljen v ministerstvu, odpuščen z začasnim dopustom: mala hipna nemilost, h kateri so mu prijatelji še čestitali,

kajti ta mu je omogočila, da se je povrnil zopet v Pariz.

Tudi on sam je bil s tem docela zadovoljen, kajti romantična stran vse zadeve je popolnoma zasenčila vso neprijetnost in izgubo.

Vendar je bila v tem nevspehu skrita resna nevarnost: v skoro najkritičnejem trenutku svojega moralnega življenja je bil obsojen v brezdelnost. Stal je ravno na odločilni točki preobrata, pred katerim ga je varovala dotlej njegova, četudi malenkostna zaposlenost v tajništvu. V istem trenutku, ko je ta delavnost prenehala, so se pokazali očitni znaki duševnega trpljenja, ki se je lotilo mladega moža.

Ervin Laurence je bil ob tistem času v triinidesetem letu. Bil je visoko vzraščan in vitek in je imel na sebi neko posebno nežnost, da je izgledal še mlajši, nego je bil v resnici. Do posebno mladeniškega izraza mu je poleg telesa, in sploh vsega gibanja, pripomogel tudi njegov obraz, ki je ohranil skoro še otroško fizionomijo. Toda globoke brazde ob očesnih trepalnicah, ki so se ob vsakokratnem nasmehu nagubancile v kotih, medla barva obraza, ki je izdajala uspehanost krvi, utrjeni izraz njegovih temnomodrih oči, in še mnogo drugih znakov je pri intenzivnejem opazovanju jasno kazalo, kako se je ta na zunaj

tako lep in mladosten mož že davno izživel naskrivaj. Skupnost vseh teh različnih potez je napravljala izreden utis, kakor da ima človek pred seboj še prav mlado in komaj napol izžito bitje. Strasti so pokvarile fanta in utrjenost tega otroškega obraza, je bila samo vidna sled skrivnega in tihega delovanja, marsikake okolnosti, ki je slabo uplivala na tega že od rojstva prenežnega in slabotnega dečka.

Ko mu je bilo petnajst let, je zgubil roditelje; z osemnajstimi je postal posestnik malega kmetovanja in tako je preživel svojo mladost popolnoma nebrzdano.

Ervin Laurence je imel ono sentimentalno dušo, ki dela, da si človek pri najmanjši ljubavni norčiji predigrava v trdnem prepričanju komedijo ljubezni.

Njegov čedni, ne docela možki profil s finimi, mehкими brčicami, se je prav podajal njegovim ljubkim, včasih kakor mačica laskajočim maniram. In ker mu je med njegovim večletnim službovanjem na Quai d'Orsay-u glavno opravilo obstajalo v tem, da je dvoril vsem damam po vrsti, doživel je marsikako pustolovstvo, katerim se je udajal vsega in popolnoma, in ni mislil nikoli na to, da v tem hipnem razveseljevanju izgublja in ugonablja svoje najboljše moči.

(Pride še).

Akcija v povzdigo avstrijskega ribištva.

Kakor doznajemo, pripravljajo v ministertvu za trgovino odredbe za gospodarsko povzdigo avstrijskega morskega ribištva. — Predvsem so uvedeni energični koraki v pobijanju vseh ribiških prestopkov, posebno pa lova z dinamitom, ki je že strogo prepovedan radi svoje velike škodljivosti.

Sedanje kazensko postopanje se ni moglo izdatno protiviti že v navado prešlim ribiškim prestopkom, ker mu je nedostajalo hitrosti in energije ter individualiziranja posamičnih slučajev.

Podrejene oblasti so dobile natančna pojasnila po katerih naj postane postopanje proti prestopkom enostavnejše in se isto izdatno skrajša.

Ob enem se ustvari gotovost, da se bo v odmeri kazni vsaki individualni slučaj primerno uvaževalo in da se bodo odmerjene kazni tudi strogo izvajale.

Nadaljnih odredb v saniranju razmer morskega ribištva, izlasti glede gospodarske organizacije morskih ribičev, je pričakovati v najbližjem času.

RUSIJA.

Ojačenje ruskih garnizij na nemški in avstrijski meji.

Zbog sporazuma z Japonsko znižala Rusija število svojih posadk na daljnem Vstoku ter jih bo dislocirala na zapadni meji, to je proti Avstriji in Nemčiji.

Dislokacija čet bi se imela izvršiti do 1. aprila 1910.

Poneverjenja pri intendanci.

Bivši šef intendance odeskega vojnega okraja general Jurov in 45 častnikov odeskega in kijevskega vojnega okraja so bili aretirani radi poneverjenj in izročeni vojni sodniji.

Dnevne novice.

Conte Jakob Ceconi. Dne 18. t. m. je umrl na svojem posestvu pri Vidmu conte Jakob Ceconi pl. Montecari, eden najspretnejših železniških podjetnikov v Avstriji.

Pokojni conte Ceconi je začel svojo karijero kakor navadni zidarski podajač. Polagoma se je povzpelo do akordanta ter postal sčasoma eden največjih podjetnikov v Avstriji in Italiji ter — milijonar. Nekdanji zidarski podajač je postal italijanski grof in avstrijski plemič.

Njegovo zadnje delo je bil bohinjski predor, pri katerem je kljub temu, da so na severni strani predora pridrle ven velike množine vode, vendar dovršil delo osem mesecev prej, nego bi bil moral po pogodbi.

Od vseh podjetnikov je bil on edini, ki je pravočasno dovršil svoje delo. Da je doprinesel ta (skoro bi rekli) čudež, to mu je bilo možno le vsled soglasja med njim in njegovimi delavci.

Pod njim so služili delavci pri osemurnem delu po 20 in več kron na dan.

Kljub svojemu bogastvu je vendar ostal vedno isti preprost mož, pravi oče svojim delavcem. Pokojni Ceconi je pokazal, kako se da lepo združiti interese delavcev in delodajalcev, interese dela in interese kapitala. Delavci so bili pri njem zadovoljni, a on si je pri tem zaslužil milijone!

Konečno bodi še omenjeno, da je bila njegova zadnja žena — Slovenka.

Srbski princ Gjorgje. Belgradski list poročajo, da je princ Gjorgje obolen na slepiču. Bolezen da je že stopila v kritični stadij. Listi, ki stoje princu blizu, napadajo vladu, katero dolžijo, da je prinčevu bolezen namenoma zatajila. Ko je bil princ v posadki v Milovanovcu, je prošil, da bi mu se dovolilo, zapustiti garnizijo in se podati v Belgrad v zdravljenje. Vlada pa je prinčevu prošnjo odbila. — Radi napačnega zdravljenja od strani zdravnikov v Milovanovcu, je postal položaj nevaren. Tudi v kopalšču Vichy, kjer se nahaja sedaj, trpi zelo zbog slepiča. Padel da je večkrat v nezavest.

Ker trpi princ tudi na pomanjkanju teka, se je njegov položaj od dneva do dneva poslabšal. Zato se je moral prerojati v nek pariški sanatorij, da se podvrže operaciji.

Te vesti so vzbudile velik strah v častniški krogih, in zato je bila odposlana iz častniške kazine v Pariz nujna brzojavka, v kateri se prosi princa za poročilo o njegovem stanju. Princ je odgovoril: „Globoko ganjen vsled živega sočustvovanja ljubljenih bratov orožja, se zahvaljujem vsakemu posameznemu iz polnega srca. Moje zdravstveno stanje sicer ni zadovoljivo, vendar tudi ne vzbuja strahu. Zdravljenje v Vichyju je moje bolečine zmanjšalo, a žal, ne odstranilo. Nadejam se, da se spretnosti tukajšnjih zdravniških avtoritet posreči zopet vzpostaviti moje zdravje. Prosim Vsegačnega, da bi mi bilo tudi v bodoče mogoče, služiti naši ljubljani domovini kot zdrav vojak. Tovariški pozdravi Gjorgje.“

Prečitjanje te brzojavke so sprejeli častniki z živijo-klicem na princa.

O potovanju kralja Petra na Cetinje. „Beogradske novine“, ki so v stikih s črnogorskim knezom, poročajo, da je knez

Nikola povabil kralja Petra, naj pride osebnostno na Cetinje povodom jubilejnih slavnosti ali kralj Peter da ni še definitivno odgovoril. Neki listi poročajo, da tudi sam ruski posl. v Beogradu posreduje, da bi kralj Peter šel na Cetinje.

Split — glavno mesto Dalmacije. „Naše Jedinost“ piše, da se v vladnih krogih razmišlja, ako bi ne kazalo proglasiti Split za glavno mesto Dalmacije.

To vprašanje postane aktualno, čim se dogradi dalmatinsko — belokranjska železnica. Potem bo imel Split najbolje zveze z ostalo monarhijo in bo vsled tega najbolj pripraven za glavno mesto.

Kakor se čuje, temu načrtu tudi dunajski krogi niso nasprotni. — Uresničenju te ideje bodo seveda nasprotovali Italijani, ker je Zader, sedanje glavno mesto v italijanskih rokah in bi s preselitvijo deželnih in drž. uradov v Split moralo to italijansko mesto popolnoma propasti.

Razširjenje volilne pravice na Francoskem. — Iz Pariza javljajo: Ministerski predsednik je priobčil predsedniku lige za splošno volilno pravico na Francoskem, da namerava vlada ugoditi zahtevam lige in razširiti volilno pravico.

Cesarske vojaške vaje na Ogrskem. „Zeit“ poroča, da odide cesar brzkone 1. ali 2. septembra iz Išla v Schönbrunn, odkoder se poda na velike vojaške vaje na Ogrskem.

Novi kardinali. Iz Rima poročajo: Ponovno odgodjen konistorij se bo vršil meseca novembra. Ob tej priliki bo imenovano več novih kardinalov in sicer: dunajski nuncij Granito di Belmonte; vatikanski majordom Bisleti, bolonjski nadškof, westminsterski nadškof, dva Španci, en Portugalec in en Francoz.

Amnestija v Črnigori. Knez Nikola je sklenil podeliti splošno amnestijo vsem političnim kaznjencem, ki se nahajajo sedaj v ječah in onim, ki so pobegli v inozemstvo. Ukaz o amnestiji bo razglašen par dni pred kneževim jubilejem, brzkone dne 6. avgusta.

Sestanek cesarja Viljema z ruskim carjem. — Glasom petrogradskih vesti se cesar Viljem prihodnji mesec sestane z ruskim carjem v finskih vodah, kjer bo tedaj poslednji križarj s svojo jahto.

Trgovinska pogodba med Srbijo in Avstroogrsko je gotova. Ker Avstrija ni dovolila uvoz žive živine in je tudi kontingent zaklane živine manjši, kakor je bil določen v trg. pogodbi leta 1908, tudi Srbija ni dovolila skoro nikakih koncesij. Pogodba je torej taka, da od iste ne bo imela ne ena ne druga država take koristi.

Krščansko-socialni teror na Dunaju. Dunajske svobodnomislelne stranke so začele sklicevati shode, na katerih se razpravlja o aferi Hrabra — Axmann.

To seveda ni po volji krščanskim socialcem, ki bi vso to umazano afero radi pomašili tako ali tako. Zato so začeli kar po vrsti razbijati shode, na katerih se razpravlja njim tako neugodne stvari.

„Novoje Vremja“ — delniška družba. Velikoruski list „Novoje Vremja“ namerava baje prevzeti neka delniška družba z osnovno glavnico 3 milijonov rubljev. List baje spremeni tudi svojo politično tendenco.

Kongres slovanskega učiteljstva se bo vršil od 10. do 14. avgusta tega leta v Krakovu.

Katastrofalno neurje v Evropi. — Iz Nemčije, Holandije, Francoske in Angleske javljajo o groznih katastrofalnih vremenskih nesrečah.

Silni nalivi so povzročili ogromno škodo. Mnogo oseb je ubila strela, a več rek in potokov je izstopilo iz korita in preplavilo cele kraje. Izlasti so trpeli Haag, Rotterdam in Amsterdam, nadalje Chalons in Nancy, najhuje je pak neurje razsajalo v Londonu. Škoda je tako ogromna, kakor ni že davno zabeleženo v kronikah. Vsled neurja in neprestanega deževja se je v Havru na Francoskem in v njega okolici začela usedati zemlja. V Mailony-u je odplavila voda nad 300 kubičnih metrov zemlje.

V nedeljo zvečer je razsajal v okolici Epinala strašen orkan, ki je opustošil vso bližnjo in daljšo okolico. Mnogo krajev je pod vodo. V nekem samostanu sta utonili dve nuni.

Domače vesti.

Zopet strašijo z nemškim škofom. Slučajno nam je prišel v roke novi tržaški list, ki se imenuje „Corriere Adriatico“ in od katerega je izšlo do sedaj 13 števil, kakor je razvidno iz čela lista.

Čujemo, da je ta list najnovejši poskus gotovih krogov; zabijati našim sosedom italijanske narodnosti avstrijski patriotizem v glavo. Mi tega lista dosedaj še nismo omenili, ker mu pripisujemo ono važnost, ki jo — ima! Namreč: da bodo njegovi zapletniki olajšani za nekaj tisočakov. No, v gori omenjeni številki ima ta list vest, ki mora v visoki meri zanimati tudi našo javnost.

Gre se namreč za „izvirno“ brzojavko, katero priobčuje „C. A.“ iz Gorice in v kateri je rečeno, da bo tržaškemu škofu imenovan direktor „Anime“ v Rimu, monsignor Lohninger. Ker sodimo, da je

omenjena „brzojavka“ v „Corriere Adriatico“ tendenciozna in le poskus zapletnikov tega lista, kaj poreče javnost, povemo gospodom, da je škoda delati take vrste poskusov in ribariti v motnem. Stališče Slovencev je znano in če hočejo gospodje mir, naj vpoštevajo to stališče. Sicer smo pa mi pripravljeni na boj, ker znamo, da od avstrijske vlade ne moremo pričakovati nič dobrega in tudi nič pametnega, a gospodje naj gledajo, da jih ne bo bolela glava.

Imenovanje Nemca bi bila tem večja provokacija, ker je več v vsakem oziru sposobnih kandidatov — domačinov slovensko-hrvatske, oziroma italijanske narodnosti.

Trgovci! Podpirajte svoje! Vozniki za prevažanje blaga na tržaškem trgu so delali doslej medsebojno in vzajemno. Sedaj pa so imoviteji vozniki s kruto roko posegli v to koristno in za vseh pravično razmerje. Ustanovili so velik trust, s katerim hočejo udušiti vse manje voznike in jim ugrabiti tisti borni košček kruha, s katerim so se pošteno preživljali. Nu, mali vozniki se nočejo kar tako križem rok udati nemili usodi, marveč se hočejo braniti z vsemi močmi. V ta namen so se združili v zvezo, da bodo z družinimi močmi po možnosti odbili konkurenco mogočnih požrešnežev. Svoje zastopnike in vodjo ima ta zveza v kavarni „Miramar“, nasproti južnega kolodvora št. tel. 748.

To zvezo, v kateri je mnogo naših ljudij in sploh sami domačini Tržačani, toplo priporočamo našim trgovcem in jim moremo v imenu zveze zagotoviti najtočnejšo potrebo po primernih cenah. Našim trgovcem veljeba tu na le čut sorojstva, ampak tudi čut pravičnosti in človekoljubja, da se ravna po geslu: Svoji k svojim!

Dr. Sušteršičev sin zna slovenski, tako poroča „Slovenec“, ki pristavlja tudi, da zna mladi Sušteršič bolje slovenski, nego vsi uredniki „Edinosti“ skupaj.

Ker nam samim ne gre, da bi izrekli sodbo o svojem poznanju slovenščine, seveda ne moremo odgovarjati tej „Slovenčevi“ klasifikaciji, a opaziti moramo, da piše tudi „Slov. Nar.“, ki bi imel poznati precej bolj razmere v dr. Sušteršičevi družini, nego jih poznamo mi, da ta sin dr. Sušteršiča ni nikdar obiskaval slovenskih šol, ker so te za njega preslabi in da menda sploh ne zna slovenski.

Ce nikdar obiskaval slovenskih šol, potem pa tudi slovenskega jezika ne more poznati, ker kolikor je nam znano, je tudi občevelni jezik v družini dr. Sušteršiča — nemški.

Ker torej „Slovenec“ že trdi, da zna ta mladi gospod Sušteršič tako dobro slovenski, naj nam še pove, kje se je naučil te slovenščine?

Obupni položaj poštnih poduradnikov. Prejeli smo: Tukajšnja skupina društva poštnih in brzojavnih uradnikov je imela dne 16. t. m. svojo sejo, na kateri je bil glavni razgovor o nezaljubljenih krivicah, ki jih zagreša direkcija proti poduradnikom. Stvar je namreč taka-le:

Poštni poduradnik more postati vsakdo, ki je napravil skušnjo:

a) za dostavljanje vseh pošiljatev in za sprevodnika pošte po železnici;

b) mojstra v tehničnem oddelku za brzojavne in telefonične naprave. — Koliko dela, truda, skrbi in nočnega počitka je moral ta revež žrtvovati, predno je mogel napraviti to skušnjo, ki naj mu pomore do nekoliko ugodnejšega službenega položaja, do mesta poduradnika!

Mnogo jih je, ki so 10 in tudi 20 let že izvrševati službo, za katero so petem let le polagali izpit. V tej službi so izrabili vse svoje moči in si morda nakopali tudi kak bolezen. Izlasti je listonošev, ki so že po 15 in 20 let vršili skrajno naporno in ubivalno službo, da so končno obnemogli in skoro ohromeli v nogah. Da si takim trpinom službe slednjič odkazuje laglja naloga, ko jim ne treba mnogo hoditi: to je menda pač že postulat najelementarnejše pravičnosti in humanitete.

Pa tudi na škodo službe ni to, kajš v delokrogu pošte je raznih opravil, ki so sicer laglja, a vendar zelo važna. Le prav je, da se take službe izročajo ljudem, ki so na eni strani fizično že mnogo pretrpeli, na drugi pa so si po večletni praksi in izkustvu pridobili sposobnosti, ki jih mladi uslužbenci nimajo.

Toda gospodje na direkciji sodijo od nekdaj nekoliko drugače. Take laglje službe oddajajo navadno radi le izvestnim — ljubljencem, brez vsacega ozira na službena leta in sposobnosti.

Sedaj pa hoče ista direkcija še korak dalje v svoji že znani nehumarnosti in brezobzirnosti do vsega podrejenega osebja, izvemši le — kakor rečeno — gotove miljenje in varvanje.

Takih nesrečnežev, ki so po večletnem naporu postali nesposobni za težko službo, a imajo še vse potrebne fizične in duševne moči za opravljanje lagljih služb, se hočejo sedaj mogotci na direkciji jednostavno iznebiti.

In pa še na kak način! Postavili so jim nov za vrate degradirati v najnižjo kategorijo navadnih uradnih slug, ali pa naj — gredo v penzijo! Prvi, drugi in tretji slučaj je hud udarec za te trpine. Ker vsled

opešanja po krivdi službe se morajo odločiti: ali za moralno ponižanje (degradacijo), ali pa za občutno materialno škodo (pred časom odhod v penzijo). V tem poslednjem slučaju pomenja odredba direkcije krutost tudi nasproti družinam, ki bodo morale radi malenkostne penzije naravnost pomanjkanje trpeti.

Govori se sicer, da je prišel tak nalog od ministrstva. To pa nam še vedno ne pojasnjuje dejstva, da se je še potem pokazalo, da so le radi kaprice kakega predstojnika še močne ljudi, ki so radi opravljali tudi težko delo, odpravljali iz dotičnega oddelka, in gonili tja stareje zaslužne poduradnike, ki imajo skušnjo za laglja, a vendar važna opravila!

Tako ubijajo više poštne oblasti nekatere poduradnike gmotno in moralno in jih po mnogih letih trpljenja v službi tirajo naravnost v obup.

Ali vendar se vprašujemo mi: ali ne živimo v moderni in pravni državi, ali ne živimo v dobi humanitete! — Ali je res še ravno država najbolj nehumanen delodajalec! —

Iz srca bi bili hvaležni našim poslancem, ako bi glede teh vprašanj malce potrkali tam gori v ministerstvu za trgovino! Morda bije vendar tam gori kako srce nekoliko bolj blago in — človeško, nego pa na direkciji v Trstu!

List „Corriere Adriatico“, katerega danes omenjamo prvič na drugem mestu, si je že v tej kratki dobi, odkar izhaja, pridobil naš — disprezzo (da nas bodo gospodje bolj razumeli.) Govorec v včerajšnji svoji številki o nekem sleparju, rodom iz Hrvatske, vsklika že v naslovu: „Ancora un truffatore croato!“

Torej zopet Hrvat in zopet jeden. In-famije, ki jo vsebuje to dvojno naglašanje, ne bi trebalo še le pojašnjevat. To zveni tako, kakor da so goljufi hrvatska specialiteta. No, seveda, kedaj so že zaprli kakega goljufa, ki je bil n. pr. italijanskega rodu, ali pa črno-rumeni patentiran?

Sicer pa naj le zasramujejo drage volje! Samo to prosimo zapletnike tega lista, naj nikar ne nadlegujejo slovenskih društev, da bi jim delala stafažo in da bi blesteli v tem lepši luči — njih črno-rumeni patriotizem! Figo! Ne boš, Jaka!

Naravnost neodpustljiv greh bi zakrivil tisti, ki bi omaloževal veliki pomen, ki ga ima izlet v Pulo, ki ga priredi N. D. O. v nedeljo, dne 14. avgusta, za povzdigo narodnega čuta slovanskega prebivalstva v Puli in njeni okolici.

Pomisli! Treba le, da se taki veliki izleti ne prirejajo tako pogosto, da pa tedaj, ko se prirejajo, vzbujajo že v izletnikih samih, tambolji pa tamkaj, nam prihaja taka velika množica ljudstva, navdušena za narodne ideje v toliki meri, da ostane spomin na take izlete neizbrisljiv toliko izletnikom, kolikor njihovim vsprejemnikom.

In ta toliko stiskani naš bratski narod na skrajnem koncu listre: ali ne potrebuje podpore, v njegovem težkem boju? Ali ne radi bratske roke, da ga vsaj kolikor toliko privzdigne? Ali ne potrebuje bratske ljubezni, ki mu da vsaj za čas prilike, da se nekoliko oddahne, da si zopet zbere svoje moči za nadaljni boj za obstanek?!

Treba je tega našemu bratskemu narodu v Puli in njeni okolici! Zato pa, narodna društva iz Trsta in okolice: v nedeljo, dne 14. avgusta vsi v Pulo! Nihče pa naj ne pozabi, da je treba kupiti vozni listek do 4. avgusta, da se bo mogel določiti parnik. Vozni listki se prodajajo (K 3.60 za osebo z vstopnino k veselici) na tolikih krajih, da jih prav lahko dobi vsak. Torej jih le pridno kupujte!

Razglednice divaške Vilenice v zalogi. Tržaška podružnica Slov. plan. društva je založila tri vrste krasnih razglednic, ki predstavljajo različne krasne oddelke divaške jame.

Razglednice se dobivajo: pri podružnici „Slov. plan. društva“ v Trstu in v slovanski knjigarni Josipa Gorenjca, ulica Valdirivo 40 in v Divači.

Ker so te razglednice res zelo ukusno izdelane, jih toplo priporočamo slehernemu.

Lonjerci — okoličanu na Gorenjskem. V včerajšnji „Edinosti“ je neki okoličan, ki biva sedaj na Gorenjskem, pripočal Lonjercem, naj ob priliki razvijta zastave in obhajanja društvene 25-letnice ustanove Ciril-Metodovo podružnice. Slučaj hoče, da se je ta želja prej začela izpolnjevati, nego je bila javno izrečena.

Naredili so se namreč že pripravi koraki, da se v Lonjerju osnuje omenjena podružnica naše družbe. Dne 7. avgusta t. l. bo torej zares pravi jubilejni dan v Lonjerju. V dokaz narodne zavednosti se ustanovi CM. podružnica, a kot viden znak te zavednosti zaplapolna nad narodno vasjo ponosni slovenski prapor!

Z Opčin. Kakor je bilo že javljeno, priredi tukajšnja „Zavarovalnica govej živine“ s sodelovanjem pevskega društva „Zvon“ dne 24. t. m. običajno veselico s petjem, igro, tombolo in plesom.

Društvo „Zvon“ nastopi z zanimivimi skladbami Aljaža. Dramatični odsek podružnice sv. Cirila in Metoda nastopi prvič z igro „Brati ne zna“.

Tombola, ki vsikdar nudi občinstvu toliko zabave, ima letos sledeče dobitke: terna: kmetiško orodje; činkvina: omot

platna; prva tombola: slamnorednica; druga tombola: šivalni stroj.

Vesela se bo vršila na dvorišču gospe Marije Drašček in se začne ob 4. uri popoldne.

Ker je to narodno-gospodarsko društvo vsled svojega dobrodelnega namena vredno in tudi potrebno vse podpore radi troškov, ki jih je imelo to leto in jih ima tudi s prireditvijo samo, obrača se do slavnega občinstva s prošnjo, da se v čim večem številu udeleži te veselice. Na svidenje torej v nedeljo!

Mestni zgodovinski in umetniški muzej ostane do daljše odredbe zaprt ob nedeljah in praznikih.

Vojna ladja „Fran Josip I.“ je prišla v sredo v Malto, kjer ostane dva dni. Na Na krovu je vse zdravo.

Na naslov slavnega c. kr. poštnege ravnateljstva. Razmere pri tukajšnjem telefonskem prometu niso baš take, kakor bi se moglo zahtevati, da bi bile v velikem primorskem trgovskem pristanišču. Posebno občuti občinstvo, ki si naroča telefon v hišo, veliko pomanjkljivost teh naprav. Telefonsko omrežje, posebno pa podzemeljska napeljava je naravnost nedostopna. Tako prosi neka stranka v spodnji okolici (Lonjer) za telefonsko zvezo, a na tozadevno prošnjo še od meseca marca 1909. ni nikakega odgovora. G. inženir na pošti, ki ima to v rokah, venomer trdi, da mu nedostaja podzemeljskih zvez in da istih baje ne more povečati, ker od zgoraj ne pride potreben denar! Za germanizatorične svrhe v naših deželah so milijoni vedno na razpolago, za prepotrebne gospodarske naprave in komunikacije pa ne! Slavno c. kr. pošto ravnateljstvo je naproseno, da stvar v interesu občinstva uredi!

K razvitju zastave pevskega društva „Zastava“ v Lonjerju so se doslej priglasila naslednja društva: Narodna delavska organizacija v Trstu z zastavo, „Velesila“ iz Skednja korporativno z zastavo, „Lipa“ iz Bazovice z zastavo.

Prosi se ostala bratska društva, katerim je došlo vabilo, da čim prej dajo odgovor.

Pevsko društvo „Zastava“ v Lonjerju priredi v nedeljo, dne 7. avgusta svojo veselico z razvitjem društvene zastave. Vabljeni so torej slavno občinstvo in sploh vsaki, ki se zanima za take prireditve, da se udeleži te slavnosti. Med posamičnimi točkami bo svirala domača (lonjerska) godba.

Opozarjamo pa posebno bratska društva, katera mislijo sodelovati na tej slavnosti, da nam v najkrajšem času sporočijo, s katero točko mislijo nastopiti, ker je to nujno potrebno zaradi sestave vspeveda.

Na svidenje torej, dne 7. avgusta v Lonjerju!

Lokalna železnica Červinjan—Belvedere—Gradež p. s postajo Belvedere in postajališči Terzo, Ogley in Gradež se je izročila 16. julija 1910. javnemu prometu. Postajo Belvedere se odpre za vsakovrsten promet (tudi za omejeni prekmorski promet v voznih nakladah): postajališče in nakladališče Terzo za osebni promet, prtljažni promet potom naknadnega plačila in omejeni promet v voznih nakladah; postajališče in nakladališče Ogley za osebni in prtljažni promet potom naknadnega plačila; in postajališče Gradež za osebni in prtljažni promet potom naknadnega plačila.

V zdravilišču Gradež se odpre izdajališče voznih listkov in prtljažno odpravnništvo c. k. avstr. drž. železnice. Za prevažanje kosovnega blaga v in iz zdravilišča Gradež se uvede na postaji Belvedere prevaževalna služba.

Zgubil se je dne 19. t. m. na paši med Sv. Polajem in Gabrovico mlad 18 mesecev star volček sivkaste barve. Kdor ga je našel, naj se oglasi pri Jakobu Košuta v Sv. Križu.

Neki gospod je zgubil v nedeljo na Opčinah 20 kron; poštenji najditelj je naprosen, naj jih prinese v Inseratni oddelek „Edinosti“ proti nagradi.

Tržaška mala kronika

Ljubezniv soprog. Ivan Košut, star 31 let, težak, stanuje v ulici Fr. Dom. Guerazzi št. 3 in je človek, ki se mu ne dopađa delati, ampak bi rad videl, da ga hrani in skrbi zanj njegova soproga. Odtod vedni domači prepri. Sinoči je prišel Košut domov okoli 9. ure in ker ni dobil doma žene, ki je bila šla po vodo na sosedno dvorišče — se je silno razjezil. Ko je žena prišla domov z vodo, jo je začel psovati, beseda je prinesla besedo in kmalo sta si bila mož in žena v laseh. Košut je prijel ženo za lase in jo vrgel s silo ob tla. V tem je pritekla na pomoč sosed, neka Ema Person, ki je hotevši braniti ženo pred srogovim besnenjem, vrgla v tega poslednjega prazno steklenico. Tedaj je Košut pograbil še došlo braniteljico in jo naklestil. Ranjeni so bili vsi trije in so se morali zateči na zdravniško postajo, a potem je redar odvedel „ljubeznivega“ soproga v zapor!

Tatvine v ljudskem kopališču. Italo Drioli, star 22 let, iz Trsta, pleskar, že večkrat kaznovan, se je podal včeraj zjutraj s svojim prijateljem Josip Regentom, pisarjem pri odvetniku dr. Tarabochiu v ljudsko kopališče. Predno sta se šla kopat sta nekaj vrednostnih predmetov, ki sta jih imela pri

sebi, izročila čuvaju Ricciotti Sandriju. Po kopanju se je najprej podal k čuvaju Drioli, ki si je dal izročiti ne le svoje stvari, marveč tudi one svojega prijatelja. Kmalu potem se je Drioli zopet oglašil in pokazal legitimacijo št. 2 in zahteval izročitev predmetov, shranjenih pod to številko. Čuvaj, ki je zapazil goljufijo, ni pa izročil ničesar, marveč je poklical redarja in dal aretirati Driolija.

Konstatiralo se je potem, da se je bil Drioli vtihotapil v kabino, ki jo je imel na razpolago Viktor Kavčič, mornariški podčastnik in kancelijski praktikant na policiji, kakor tudi kolega tega zadnjega gospoda, Viktor Spazzapan.

Iz obleke prvega je vkradel emenjeno legitimacijo, iz žepa drugega pa tobačnico. Tat bi bil napravil res dober „kšeft“, kajti g. Kavčič je imel pri čuvaju srebrno uro in zlato verižico ter novčarko. Tobacnico je tat skril v svojo spodnjehlače.

Nezgodna na delu. Wildi Janos, star 24 let, podajač pri gradnji novega hotela na Rivi Sanità, je včeraj zjutraj padel s prvega nadstropja in si zlomil desno ramo. Prišla je na pomoč zdravniška postaja, ki ga je prepeljala v bolnišnico.

Nezvesta ljubica. Milan Miljutin, kurjač na parniku „Gerano“ tvrdke Tripkovič je imel ljubavno razmerje z neko Ivanka Vodopivec, doma iz Arbanasov pri Zadru. Pred dvema mesecema je Miljutin odpotoval s parnikom in o tej priliki je dal Vodopivčevi shraniti 240 K denarja, več obleke in perila. Pred par dnevi se je Miljutin vrnil s potovanja in šel k Vodopivčevi po shranjeni denar in obleko, ali iste ni bilo več, izginila je z denarjem in obleko. Še le včeraj jo je policija iztaknila in radi njene nezvestobe spravila pod ključ.

Trije poskusi samomora. Predsinočnjem ob eni uri in pol je skočil v samomorilno svrhu iz ulice Romagna v spodnjo ulico Sette Fontane težak Dante Polli, star 39 let. Zlomil si je gleženj. Spravili so ga v bolnišnico.

Amalija Nügerl, 23-letna prostitutka iz ulice Pescheria, je predsinočnjem izpila jesihovalne kisline. „Igea“ je poskrbela za njen prenos v bolnišnico.

Včeraj zjutraj ob 7. uri in pol je zasebnica Ferraut, stara 24 let, stanujoča v v ulici Massimo d'Azeglio, izpila tudi neko strupeno kislino, ker je hotela storiti konec svojemu življenju radi domačih prepriov. Zdrav. postaja jo je spravila v bolnišnico.

Koledar in vreme. — Danes: Marija Magd. spok. — Jutri: Apolinar šk. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 27° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Lepo, večinoma jasno. Zmerni vetrovi. Vročje. V začetku lepo, potem polagoma motno.

Tržaška gledališča.

MINERVA. Poletno gledališče je poskrbelo za ekshumacijo stare opere Cagnonijeve „Papa Martin“, katere dejanje je bolj znano občinstvu po istoimeni drami. Opera ne spada v vrsto onih biserov iz dobe od „bel canto“, ki imajo kljub svoji starosti večno trajnost. Sicer je godba melodijozna in ne brez dramatične sile. Vprizoritev ni slaba; odlikujeta se protagonist in buffo. — Danes repriza.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Trst“. Danes zvečer točno ob 8. uri in pol pevska vaja za mešani zbor. Gg. so naproseni, da se polnoštevilno udeležijo pevske vaje, ki se vrše vsaki torek in petek.

Danes zvečer vaja za nove tamburaše. **Odborniki „Delavskega podpornega društva v Trstu“** so naproseni, da se gotovo udeležijo odborove seje, ki se vrši danes zvečer ob navadni uri.

Nar. del. organizacija.

Izredna seja centralnega odbora N. D. O. se vrši danes v petek zvečer točno ob 7. uri v društvenih prostorih N. D. O. v ul. Lavatoio. — Ker so na dnevnem redu zelo važne stvari, zadevajoče izlet v Pulo, vabimo tovariše odbornike, namestnike in odposlance skupin, da se je udeležijo res točno in polnoštevilno.

Danes zvečer točno ob 8. uri važen sestanek vseh zaupnikov skupin in členov NDO. v ul. Lavatoio.

Jutri v soboto (23. t. m.) točno ob 7. uri zvečer sestanek vseh skupin pri Sv. Jakobu v prostorih NDO., ul. Campo S. Giacomo št. 5, I. nadstr. Na dnevnem redu so zelo važne stvari.

Hc. 323/10

I.

Prostovoljna sodna dražba.

Vsled smrti, vršila se bode pri c. kr. sodišču na Voloskem dne 11. avgusta 1910. ob 9. uri dopoldne prostovoljna prodaja vile Kager v Opatiji. Lega I. reda ob javni cesti. Razgled na morje.

Dražbeni pogoji pri imenovanem sodišču in Antonu Znidaršič v Il. Bistrici.

Poziv na subskripcijo.

Na temelju zaključka svoje izvanredne glavne skupščine, ki se je vršila 14. junija t. l. otvarja s tem zavarovalna zadruga **„CROATIA“** v Zagrebu med svojimi delničarji subskripcijo na 1000 komadov delnic za svoja elementarna zavarovanja (skupina A) glasečih se na **K 500** — komad.

Predbeležba se lahko izvrši v uradu centrale v Zagrebu, pri glavnih zastopstvih in podružnicah „Croatia“ v Osjeku, Sarajevu, Trstu, na Reki in pri

Jadranski banki v Trstu

Kakor prvi obrok za vsaki predbeleženi komad delnice mora se takoj položiti pri centrali v Zagrebu ali pri gorinavedenih podružnicah in glavnih zastopstvih **K 50** — (petdeset) v gotovini, dokler se bo ostali znesek **K 450** — (štiristopetdeset) za vsako predbeleženo delnico doplačal na poziv ravnateljstva do 30. septembra t. l.

Opozarja se, da, ako ne bo omenjeni ostanek pravočasno uplačan, pripade prvi plačani obrok v korist rezervnemu zakladu, a zadruga ima pravico dotične delnice dalje preprodati.

V slučaju, da predbeležba prekorači označeno število 1000 komadov delnic, pridržuje si ravnateljstvo pravico, pojedincem v razmerju po njih prijavljenih predbeležb znižati število predbeleženih komadov.

Naglašja se, da ima pravico do predbeležbe vsaki član zadruge „Croatia“.

Ravnateljstvo zavarovalne zadruge **„CROATIA“** v Zagrebu.

Gius. Waldner

TRST - ulica Medla 3 - TRST
VELIKA ZALOGA JELOVEGA LESA IZ KOROŠKE

Bogat izbor vsakovrst. obložkov

Prodaja lesa za vrtanje.

Velik izbor pekovskih lopat.

:: Panificio Triestino ::

Otvoritev filijalke na Opčinah

ob sežanski cesti.

Mnenje g. dr. Alojzija Caveden

FOLGARIJA

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Že petnajst let rabim Vaše SERRAVALLOVO KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo) in bil sem z njim vedno zadovoljen posebno pri bledici, pri želodčnih slabostih in v konvalescenci po nalezljivih boleznih.

FOLGARIA, 23. septembra 1909.

Dr. CAVEDEN.

V Škedenju sklicuje NDO. v prostorih „Gospodarskega društva“ za jutri, dne 23. t. m. sestanek. Začetek ob 8. uri zvečer. Ujjudno so vabljeni vsi tovariši in Škedenjci, da se udeležijo tega važnega sestanka.

DAROVI

— Za že v „Edinosti“ izkazano iz Aleksandrije poslano svoto 30 kron za družbo sv. C. in M. je darovala gospica Marica Čebin 10 in g. Uršula Kern 10 kron.

— Za novo šolo pri Sv. Jakobu je nabral g. Ivan Kocjan v „Gospodarskem društvu“ v Škedenju K 10. — Iskrena hvala darovateljem! Denar hrani uprava.

— G. Fran Peric je daroval 2 K za CM. obrambni sklad. Denar je naložen pri „Trg. obrt. zadrugi“ v Trstu pod št. 1034. Hvala!

— Iz Brezovice. Pri pogrebu posestnika Mihaela Ban v Brezovici se je nabralo med pogrebci in sorodniki za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu 4 K; k temu je daroval sin Ivan Ban iz Trsta 1 K. Skupaj 5 K. Denar hrani uprava. — Pokojnik je bil star 84 let, na njegovem vrtu se je obhajal l. 1883 Tabor, l. 1908 se je postavilo spomenik; za stavbo tega je dal košček zemlje.

Vsem darovalcem lepa hvala in pokojniku Mihaelu naj bo zemljica rahla.

Vesti iz Goriško.

Razvitje zastave društva „Ladija“ v Devinu odnešeno! Radi nepredvidjenih ovir, in na prošnjo nekaterih društev se je razvitje zastave društva „Ladija“ preložilo za teden pozneje t. g. na dan 21. avgusta.

Torej ne 14., ampak 21. avgusta vsi v Devin!

x Nesreča pri Sv. Luciji. Kakor vsako leto se nahaja tudi letos pri sv. Luciji nekaj letoviščnikov. Večinoma so to Tržačani z družinami. Med njimi se je nahajala neka gospica imenom Emilija Lozar, učiteljica, v dobi 20 let. Le-ta se je šla v večji družbi kopat v Idrijo.

Pri kopanju je zadela z glavo v neko skalo, vsled česar se je hipoma omamila. Obrnila se je v vodi vznak in je izginila v precej deroči vodi. Brez dvoma je utonila in vse iskanje je bilo brezuspešno.

Ta nezgoda je napravila globok vtis med letoviščarji in v prebivalstvu. Doslej ni bilo možno dobiti trupla.

x V Gradeškem kopališču je toliko kopaliških gostov, da primanjkuje stanovanj. Novi došleci se morajo vstavljati v Ogleju.

x C. kr. kmetijski družbi v Gorici je bil od cesarja podeljen naslov „c. kr. terezijanska kmet. družba“. To odlikovanje je v zvezi s 145-letnico obstanka te družbe. Cesarica Marija Terezija jo je namreč ustanovila z odlokom 4. junija 1765.

x Bralno društvo v Sv. Križu na Vipavskem bo slavilo v nedeljo 24. t. m. petindvajsetletnico svojega obstanka. — Ob tej priliki se bo vršila lepa veselica z izbranim vsporedom in s sodelovanjem sokolskih društev.

x Priden dijak je Anton Terčič iz Biljane. Vseh sedem razredov realke pa maturo je napravil z odliko. Slovenski dijaki, vzgledujte se!

—c. Iz Mavhinj. — Minolo nedeljo je imelo novoustanovljeno izobraževalno društvo „Grmada“ svojo prvo veselico s tombolo. Dokazala je tega dne kaj zmoroje delavne moči. Le krepko naprej! Ob tej priliki se je nabralo v narodni gostilni gosp. Ivana Terčona 8 K za Ciril-Metodov obrambni sklad. — Darovali so g. Vaclav Terčon in g. F. Vodopivec po 1 K, g. X. Furlan, g. Y. Furlan in g. Zagloba po 50 st., gđc. Maria Terčon 80 st., g. I. Furlan 40 stot., in drugi, nečitljivo podpisani 3.30 K.

Živeli rodoljubni darovalci in njih posnemalci. — Denar je naložen pri „Trg. obrt. zadrugi“ v Trstu pod št. 1034.

x Imeniki komisij za osebno dohodarino se razporežijo v vpogled od 25. t. m. naprej skozi 14 dni pri vseh okrajnih glavarstvih.

Kolesarsko društvo „Gorica“ naznanja, da priredi v nedeljo 11. septembra, povodom XV-letnice svojega obstanka, dirko, združeno z ljudsko veselico. Slavna društva so naprosena, da izvolijo to uvaževati. — Podrobnosti sledijo.

To društvo je imelo v soboto dne 16. t. m. svoj XV. redni občni zbor ob povoljni udeležbi. Predsednik g. Drufovka je v daljšem govoru pozdravil navzoče člene ter omenjal delovanja društva v minulem letu. Na to sta podala tajnik in blagajnik svoji poročili, ki ju je občni zbor vzel na znanje, na kar se je vršila volitev odbora. Z vslikom je bil izvoljen sledeči odbor, ki se je v seji dne 18. julija t. l. tako-le konstituiral: Predsednik: Rudolf Drufovka; podpredsednik: Pečka Kerševani; tajnik: Joško Kuštrin; tajnikov nam. Danko Dekleva; blagajnik: Elija Čuk; blagajnikov nam. Rado Saunig. I. reditelj: Joško Širk; II. reditelj: Vekoslav Šinigoj. Pregledovalca računov: dr. Karol Podgornik in dr. Josip Leupusček. — Odbor nam je porok, da bo to najstareše kolesarsko društvo na Goriškem vspešno delovalo. —n.

Vesti iz Istro.

Razpisana je služba paznika v c. kr. moški kaznilnici v Kopru.

Iz Klanca. Dne 3. t. m. se je završil l. redni občni zbor nove podružnice sv. Cirila in Metoda za občini Ocizla-Klanec in Materijo. Potrjen je odbor, ki je bil že izvoljen na ustanovnem shodu. — Ob točki „slučajnosti“ se je pa razvila živahna razprava.

G. nadučitelj Marčelja je predlagal nabavo računskih listkov za vse krčmarje obeh občin, kar je bilo z navdušenjem vsprejeto! To je res posnemanja vredno za vse naše kraje.

Glede velike jubilejne veselice, ki bi se imela vršiti meseca septembra v Slivju, se je sklenilo, da se odloži za prihodnjo pomlad z ozirom na to, da so udje vsled mnogih drugih veselice preobloženi z delom ter bi ta jesenska veselica prej slabo nego dobro vspela. Pomislite je tudi, da je podr. še jako mlada.

Na to je sledila debata glede dopisa v „Edinosti“, takoj po ustanovnem shodu te podružnice o eventualni delitvi te podružnice.

Naše mnenje je, naj podružnica ostane taka, kakoršna je bila ustanovljena dne 29. maja t. l. v Klanca. — Ob sklepu zborovanja se je nabralo K 8.34 v prid naši družbi!

Nadalje je bilo nabrano na ustanovnem shodu K 12.14, na preplačilih udnine v Slivjah 3 K, neimenovana družba K 2.30 in „kometarji na Artvižah K 7.24. Srčna hvala vsem cenjenim darovalcem!

Iz Ocizle. Povsod vse dela — vse giblje! Že vsaka vasica ima svoje društvo, svoje veselice in slične zabave. Tudi mi mirni Ocizlani ne zaostajamo, tudi pri nas se je začelo novo življenje — življenje probuje. Ustanovili smo si pred četrt letom izobraževalno in olepševalno društvo s pomembnim imenom „Zveza“. To društvo priredi svojo prvo ljudsko veselico dne 24. t. m. ob 4. uri popoldne.

Vspored bo obsejal petje, godbo in igro: „Kje je meja“, — je najlepše izbran, a izvrševala ga bodo razum našega še štiri okoliška društva in sicer: „Vodnik“ iz Doline, „Lilija“ iz Beke, „Slavnik“ iz Klanca in „Zora“ iz Prešnice.

Med točkami vsporeda se bodo pridno prodajale srečke za bogate dobitke, a pismošose bodo raznašali razglednice.

Po vsporedu se seveda tudi zasujemo. Torej dragi čitatelji, le potrudite se 24. t. m. v našo sredo, ko se hočemo prvič veseliti z našim mladim društvom!

Druge slovenske dežele

Kopališče Laški Trg v slovenskih rokah. „Slov.“ javlja, da se je osnovali konsorcij, ki namerava kupiti toplice Laški trg na Spodnjim Stajerskem. Pogajanja so že pričela, rešiti je še neke formalnosti. Podjetje pride v slovenske roke.

Štiriletna deklica izginila. V Kamnici pri Mariboru je izginila štiriletna Tilka Leopold, hčerka Antonije Leopold.

Spretna šivilja išče delo za na dom v Trstu ali v okolici. Na slove pove Ina. Odd. Edinosti. 1206

Dve lepo meblirani sobi, ena z dvema posteljama, ena z eno posteljo se oddajo pri ugodni vdovi v najem. Ulica Pondares št. 6, III. nadst. 1207

Brizgalnice

raznih vzorcev. — Popravki z največjo natančnostjo in jamstvom se izvršujejo v mehanični delavnici inštalacij kakor tudi vode in plina

G. Simsich & A. Roschin
Trst, Via Rossetti 5, Telefon 133, rim. IV.

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove
(vokal Torrente) Alla città di Londra
Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke, cestunji za otroke. Površniki, močne jupe, kakor tudi z njih paletozov. Obleke za dom in delo. Delavske juške, Tirolski leden. Nepremišljivi plašči (pristni angleški). Specialiteta: blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

MIHAEL ZADNIK Trst

ulica Sorgente št. 2

kupi vole, ovce in ovne

ter kože istih.

Ponudbe, tudi pismene in brzojavne poslati je na gornji naslov.

Odda se v najem meblirana soba z dvema posteljama in hrano v ul. Giovanni Bocaccio 16, I. nad. 1052

Proda se šivalni stroj za šivilje. Oglasi se je pri vratarju v ulici Galatti št. 18. 950

Trgovski učenec poštenih starišev, se sprejme takoj v prodajalno z mešanim blagom pod jako ugodnimi pogoji. Več pove Ivan Vidmar, Črni vrh nad Idrijo. 1208

Učenca zmožnega deželnih jezikov, bivajočega v mestu, išče Ant Jerkič, fotograf, Trst, via delle Poste 10. 1171

Išče se gostilničarja s kaveijo. Dobri pogoji. Obrniti se je na Collarsich, kavarna Corso 9—11, 3—6. 9000

Zemljišče se proda 700 sežnjev po 70 kron sežnje, 100 metrov od morja, ter male parcele. Pojasnila pri Sv. Mariji Magdaleni zgornji, gostilna pri „Tirolcu“. 1197

TRVKA
Adolf : Kistoris
skladišče oblek za moške in dečke
Trst, via S. Giovanni 16, I.
TELEFON št. 16-83.
(zraven restavracije Cooperativa ex Hacher) prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za moške, perilo itd.
Najdogovornejše cene.
POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v prvem nadstropju

Ivan Miheučić & Co.
MEHANIČNA DELALNICA
Trst - Via Tiziano Vecelio št. 4 - Trst
SPREJEMAJO SE V POPRAVO PARNI STROJI IN KOTLI, VSAKOVRSNI MOTORJI NA GAS IN BENZIN. — VSAKOVRSNA INDUSTRIALNA DELA V KOVINAH IN KOLARSKA BAKRENA DELA
VSE NAROČBE SE IZVRŠIJO Z NAJVEČJO
..... SKRBNOSTJO IN NATANČNOSTJO.
PRORAČUNI IN NAČRTI. TELEFON ŠTEV. 22-53

POHIŠTVO SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Odprl se je v Škedenju kinematograf „Adria“
Elegantna dvorana, sestavljena po najmodernejših načrtih.
Vsaki torek, četrtek in soboto nov program.
VSTOPNINA : I. mesto 30 vin., otroci in volaki 20 vin. II. mesto 20 vin., otroci in volaki 10 v.

Predno nakupite pohištvo, blagovolite obiskati
zalogo pohištva Angelo Palma
TRST, ulica Giosuè Carducci 20, kjer najdete solid. blago
po najnižih cenah.
Pri nakupovanju jedilnih, spalnih in prejemnih sob, posebne olajšave : novoporočencem ::

Na obroke! Velika izbira Na obroke!
izgotovljen. oblek za gospode in manuf. blaga
po jako zmernih cenah
JAKOB DUBINSKY, Trst, Barriera 34, II. n.

Na Opčinah!
Prodaja vsakovrstne mrtvaške predmete: krste, vence, voščene sveče itd. itd.
Ima zastopstvo Novega Pogrebnege Podjetja iz Trsta, Corso 49
Sprejema naročila pogrebcev itd. itd.
JOSIP MRZEK, Opčine št. 170.

Odda se meblirana soba ul. S. Anastasio št. 20, pritličje na levo. 1027

Mihael Pernarčič Trst, ulica Romagna 16, stavbeni in umetniški mizar, izvršuje vsakovrstne specialitete za notranje in zunanje uredbe v stanovanjih, pisarnah itd. Cene zelo zmerno. Priporoča se vsem Slovanom. 755

Trije šivalni stroji „Singer“ za rabo doma kron 62; drugi trije z okroglim čolničkom za vsako delo tudi za vezenje K 96. Vsi ti so novi in za tri leta jamčeni. S. Caterina 9, zaloga na dvorišču. 1199

Pekarna in sladčičarna : Ivan Pertot-Susič Trst, via Cavana št. 17 (nasproti sodišču). Zalagatelj društva „Società Cooperativa fra Impiegati privati“ v Trstu. — Tovarna mornarskih bliskotinov. — Priporoča svoj velik izbor velno svežega kruha in sladčic. — Zaloga vsakovrstnih likerov in vin v selenicah. Sprejemajo se naročnine tort in brskantov za vsako priložnost. Postrežba na dom. — SVOJI K SVOJIM!

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice : „DALMATIA“
VOZNI RED
veljaven od 16. julija 1910 do nove odredbe.
Proga TRST-METKOVIČ A
Odhod iz Trsta v ponedeljek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v soboto ob 6. uri zjutraj.
Proga TRST-METKOVIČ B
Odhod iz Trsta v četrtek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v sredo ob 6. uri zjutraj.
Proga TRST-METKOVIČ C
Odhod iz Trsta v soboto ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v četrtek ob 6. uri zjutraj.
Proga TRST-KORČULA
Odhod iz Trsta v torek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v ponedeljek ob 6. uri zjutraj.